

Sprawozdanie opisowe Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A.

za okres 6-ciu miesięcy zakończonych
30 czerwca 2016 r.

SPIS TREŚCI

I.	GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA ORAZ UWARUNKOWANIA RYNKOWE	3
I.1.	GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA GRUPY	3
I.2.	SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA	4
II.	SYTUACJA FINANSOWA GRUPY BANKU MILLENNIUM	5
II.1.	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
II.2.	BILANS - GŁÓWNE POZYCJE	7
II.3.	GŁÓWNE WSKAŹNIKI KURSU AKCJI I RATING	10
II.4.	GŁÓWNE CZYNNIKI MOGĄCE MIEĆ WPLYW NA PRZYSZŁĄ SYTUACJĘ BANKU	11
III.	WYNIKI DZIAŁALNOŚCI W PODZIALE NA SEGMENTY	12
III.1.	WSTĘP	12
III.2.	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	14
III.3.	BANKOWOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW	15
IV.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE BANKU MILLENNIUM	17
IV.1.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	17
IV.2.	RYZYKO KREDYTOWE	19
IV.3.	RYZYKO RYNKOWE	21
IV.4.	RYZYKO PŁYNNOŚCI	21
IV.5.	RYZYKO OPERACYJNE	21
V.	WAŻNE WYDARZENIA W OBSZARZE ŁADU KORPORACYJNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU	22
V.1.	ZMIANY W ZARZĄDZIE I DECYZJE WALNEGO ZGROMADZENIA	22
V.2.	BANK MILLENNIUM W INDEKSIE RESPECT	22
V.3.	RAPORT "SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU" ZGODNIE ZE STANDARDAMI GRI	22
VI.	OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU	23
VI.1.	PREZENTACJA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ I FINANSOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM	23
VI.2.	WYBÓR PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	23

I. GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA ORAZ UWARUNKOWANIA RYNKOWE

I.1. Główne osiągnięcia Grupy

Skonsolidowany zysk netto Grupy Banku Millennium osiągnął w pierwszej połowie 2016 roku 431 mln zł tzn. wzrost o 31,5% w porównaniu do poziomu osiągniętego w 1-szej połowie 2015 roku. Wysoki wynik za 2-gi kwartał 2016 roku na poziomie 294 mln zł był spowodowany wynikiem z transakcji VISA Europe. Przychody z działalności podstawowej wzrosły o 2,6% w skali roku, dzięki zwiększeniu wyniku odsetkowego netto o 8,1% r/r. Wskaźnik rentowności kapitału (ROE) za 1-szą połowę roku 2016 wyniósł 13%, pomimo rekordowego poziomu kapitałów własnych (6.723 mln zł, wzrost o 12% rocznie).

Bank Millennium ponownie poprawił swoje wskaźniki kapitałowe i spełnia nowe regulacyjne limity kapitałowe.

W obszarze biznesu, Bank pozyskał pół miliona nowych rachunków Konto 360°, które były oferowane przez ostatnie dwa lata.

Główne dane biznesowe i finansowe za 1 poł. 2016 roku przedstawiają się następująco:

Solidny zysk dzięki transakcji VISA

- Zysk netto w 1 połowie w kwocie 431 mln zł
- Zysk za II kwartał w wysokości 294 mln zł dzięki nadzwyczajnym zyskom z transakcji VISA
- ROE na poziomie 13,1%

Wzrost przychodów z działalności podstawowej dzięki wynikowi odsetkowemu

- Zysk na działalności podstawowej wzrósł o 6,4% w ujęciu kwartalnym i o 2,6% w ujęciu rocznym, dzięki poprawie wyniku odsetkowego (+7,3% kw/kw oraz 8,1% r/r)
- Wynik z tytułu prowizji wzrósł o 4% w ujęciu kwartalnym, ale obniżył się w ujęciu rocznym o 10%

Dobra jakość aktywów i niski koszt ryzyka

- Wskaźnik kredytów z utratą wartości na niskim poziomie 4.6%; kredyty hipoteczne z utratą wartości na poziomie 2,2% (z czego przeterminowane o ponad 90 dni na poziomie 1%)
- Koszt ryzyka na poziomie 45 pb narastająco od początku roku

Wskaźniki kapitałowe spełniają wysokie limity wymagane przez regulatora

- TCR¹ dla Grupy na poziomie 17,3%, CET1 na poziomie 16,9%, a dla Banku TCR na poziomie 17,1%, CET1 na poziomie 16,8%
- Wysoka płynność ze wskaźnikiem kredyty/depozyty² na niskim poziomie 87%

Depozyty/rachunki/klienci

- 500.000 nowych rachunków bieżących Konto 360° w ciągu 2 lat sprzedaży
- +27.000 wzrost netto liczby aktywnych klientów w 2-gim kwartale, +45.000 od początku roku
- Szybki wzrost depozytów detalicznych: +18,1% r/r i +3,6% kw/kw

Kredyty

- Utrzymany wysoki poziom sprzedaży pożyczek gotówkowych: 647 mln zł w 2 kw. 2016 roku; wzrost portfela o 13% r/r
- Utrzymany wzrost poziomu sprzedaży kredytów hipotecznych: +47% r/r (narast.) i 10% kw/kw
- Silny wzrost portfeli leasingowego i faktoringowego: +16% i +9% r/r

¹ Zgodnie z zasadami CRR/CRD4 i przy częściowym zastosowaniu metody IRB (przy ograniczeniach regulacyjnych).

² Depozyty uwzględniają papiery dłużne Banku sprzedane klientom indywidualnym i transakcje repo z klientami.

Lider innowacji

- Nowoczesny format oddziałów z nową funkcjonalnością, zorientowanych na relacje z klientami
- Nowe rozwiązania mobilne i on-line dla klientów detalicznych i korporacyjnych

I.2. Sytuacja makroekonomiczna

W I kw. 2016 polska gospodarka spowolniła, a dynamika PKB wyniosła 3,0% r/r w porównaniu z 4,3% r/r w IV kw. 2015 i 3,6% w całym roku 2015. Wzrost gospodarczy był napędzany przez konsumpcję prywatną, która wzrosła o 3,2% r/r po wzroście o 3,0% r/r kwartał wcześniej. W tym samym czasie inwestycje w środki trwałe zanotowały ujemną dynamikę (-1,8% r/r) po raz pierwszy od 3 kw. 2013 roku, ze względu na niższe inwestycje infrastrukturalne współfinansowane ze środków UE. To ostatnie było odzwierciedlone w załamaniu produkcji budowlano-montażowej, która średnio w pierwszych trzech miesiącach tego roku wyniosła -12,2% r/r. Bilans handlowy odjął 0,9 pkt. procentowego od rocznego tempa wzrostu gospodarczego, podczas gdy rok wcześniej jego kontrybucja była dodatnia i wyniosła 0,8 pkt. proc.

Warunki na rynku pracy są obecnie najlepsze od 2008 r. Stopa bezrobocia rejestrowanego spadła w 2 kw. Do szacowanych 8,7% z 10,0% w marcu, częściowo ze względu na czynniki sezonowe i zwiększony popyt na pracowników w rolnictwie, budownictwie oraz części sektora usług. Jednak także dane po odsezonowaniu pokazały poprawę na rynku pracy. Zwiększony popyt na pracę był także widoczny w sektorze przedsiębiorstw. W czerwcu 2016 r. zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się o 19,1 tys. osób i był to najlepszy odczyt dla czerwca od 2007 roku. Roczny wzrost zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw przyspieszył natomiast do 3,1%. Warto jednak zwrócić uwagę na rosnące niedopasowanie pomiędzy popytem i podażą pracy, co uwidacznia się w wysokiej liczbie niewykorzystanych ofert pracy na koniec miesiąca. Jednocześnie malejąca liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę pracy rodzi coraz większe problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika. Może to z czasem przełożyć się na nasilenie się presji płacowej. Niemniej jednak tempo wzrostu płac pozostaje umiarkowane, a w pierwszych miesiącach tego roku przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 4,0% r/r w ujęciu nominalnym.

Deflacja od dołka w lutym 2015 r. na poziomie -1,6% r/r stopniowo wygasa, jednak okres jej utrzymywania się dłuższy niż prognozowano. W kwietniu 2016r. spadek inflacji pogłębił się, ze względu na nasilenie się zniżek światowych cen paliw, jednak deflacja zaczęła wygasać w następnych miesiącach i w czerwcu wyniosła -0,8% r/r w porównaniu z -0,9% r/r w marcu. Utrzymywanie się ujemnej inflacji jest konsekwencją szoków podaży na rynku żywności i paliw, jednak presja popytowa w gospodarce jest niska. Inflacja bazowa po wyłączeniu cen żywności i energii, która od początku roku jest ujemna, w czerwcu wyniosła -0,2% r/r.

W 2 kw. 2016 roku Rada Polityki Pieniężnej pozostawiła stopy bez zmian, na rekordowo niskim poziomie. W opinii RPP obecny poziom stóp sprzyja utrzymaniu polskiej gospodarki na ścieżce stabilnego wzrostu i utrzymaniu makroekonomicznej równowagi. W czerwcu Pan A. Głapiński został mianowany na nowego prezesa NBP. W jego opinii obecny poziom stóp jest właściwy w obecnych warunkach ekonomicznych, jako że Polska cieszy się „równowagą na wielu frontach”. Dodatkowo, niższe stopy zagroziłyby stabilności systemu finansowego i stworzyłyby trudną sytuację niektórych banków. To sugeruje, że najbliższe miesiące powinny przynieść stabilne oficjalne stopy procentowe.

Bank ocenia, że spowolnienie wzrostu gospodarczego w 1 kw. było przejściowe i w kolejnych kwartałach polska gospodarka powinna stopniowo przyspieszać, napędzana przez konsumpcję prywatną. Wskaźniki wyprzedzające sugerują utrzymanie dobrej koniunktury w najbliższych miesiącach. Indeks PMI, który opisuje koniunkturę w sektorze przemysłowym, wzrósł do 52,6 pkt. w czerwcu z 51,6 pkt. w marcu i wyraźnie przekracza neutralną granicę 50 pkt. W ocenie Banku wysoka dynamika konsumpcji prywatnej zostanie utrzymana, a jej przyspieszenie w drugiej połowie roku będzie wynikało z uruchomienia programu Rodzina 500+. Inwestycje mogą natomiast wyhamować, w związku z opóźnionym uruchamianiem nowej perspektywy finansowej UE, jednak powinny nadal rosnąć wspierane przez wysokie wykorzystanie mocy wytwórczych oraz dobrą sytuację

finansową i płynnościową przedsiębiorstw. Pomimo utrzymania wzrostu, nie oczekujemy powrotu dodatniej inflacji wcześniej niż w 4Q 2016 r.

Według wstępnych danych NBP, depozyty ogółem w polskich bankach wzrosły w 2 kw. o 27,8 mld zł. Znaczny wzrost zanotowały był nie tylko w przypadku depozytów gospodarstw domowych, które przyrosły o 14,9 mld zł, ale także w przypadku depozytów korporacji które wzrosły o 12,9 mld zł. Depozyty gospodarstw domowych rosły w solidnym tempie niemal (+11,2% r/r), pomimo rekordowo niskich stóp procentowych, potwierdzając poprawiającą się sytuację dochodową gospodarstw domowych, która w 2 kw. Była wsparta także przez rządowy program Rodzina 500+. Silny wzrost depozytów korporacji odzwierciedla solidną sytuację finansową polskich firm i umiarkowany wzrost inwestycji. Kredyt ogółem był w czerwcu o 4,7% wyższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Kredyt dla gospodarstw domowych rósł w umiarkowanym tempie, które w czerwcu wyniosło 4,5% r/r, podczas gdy dynamika kredytu dla przedsiębiorstw niefinansowych spowolniła do 7,0% r/r, osiągając najniższe tempo wzrostu od połowy 2015 roku.

II. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY BANKU MILLENNIUM

II.1. Rachunek zysków i strat

Przychody operacyjne (mln zł)	1 poł. 2016	1 poł. 2015	Zmiana 2016/2015
Wynik z tytułu odsetek *	756,0	699,5	8,1%
Wynik z tytułu prowizji	274,1	304,1	-9,9%
Przychody z działalności podstawowej **	1 030,1	1 003,6	2,6%
Pozostałe przychody pozaodsetkowe ***	289,9	85,6	238,6%
Przychody operacyjne ogółem	1 320,0	1 089,2	21,2%

(*)Dane pro-forma: Wynik z tytułu odsetek netto obejmuje marże na wszystkich instrumentach pochodnych. Od 1 stycznia 2006 roku Bank zaczął stosować zasady księgowania zabezpieczeń. Od tego dnia marża na tych transakcjach jest odzwierciedlona w wyniku z tytułu odsetek netto. Niemniej jednak ponieważ stosowana księgowość zabezpieczeń nie obejmuje wszystkich portfeli denominowanych w walutach zagranicznych, Bank przedstawia dane pro-forma uwzględniające marże na wszystkich instrumentach pochodnych w pozycji Wynik z tytułu odsetek netto, podczas gdy zgodnie z zasadami księgowania część tej marży (22,3 mln zł w 1 poł. 2016 r. i 32,7 mln zł w 1 poł. 2015 r.) zaprezentowano w pozycji Pozostałe przychody pozaodsetkowe. W opinii Banku takie podejście umożliwia pełniejsze zrozumienie rzeczywistej dynamiki tej pozycji z ekonomicznego punktu widzenia.

(**)Suma pozycji Wynik z tytułu odsetek netto i Wynik z tytułu prowizji netto.

(***)W tym wynik z pozycji wymiany, wynik na operacjach finansowych oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne netto.

Wynik z tytułu odsetek netto (pro-forma) za 1 poł. 2016 roku wyniósł 756,0 mln zł i wzrósł o 8,1% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wskazuje to na silniejszą odbudowę marży odsetkowej po słabszych wynikach spowodowanych znaczącymi cieciami stop procentowych przez bank centralny z października 2014 roku (stopa referencyjna o 50 pb, a stopa lombardowa o 100 pb) oraz w marcu 2015 roku (o dalsze 50 pb).

W 2 kwartale 2016 roku Wynik z tytułu odsetek zanotował wzrost o 7,3% w porównaniu do 1 kw. 2016 roku dzięki zarówno stopniowej redukcji kosztu depozytów (do 1,30% w 2 kw. 2016) oraz niewielkiemu wzrostowi średniego zysku na kredytach (do 4,19% w 2 kw.). W konsekwencji, marża odsetkowa netto ogółem (na średnich aktywach odsetkowych) za 1 poł. 2016 roku uległa wyraźnej poprawie rosnąc do 2,36% z poziomu 2,21% w 1 poł. 2015 roku.

Wynik z tytułu prowizji netto w 1 poł. 2016 roku wyniósł 274,1 mln zł, co oznacza spadek o 10% rok do roku w rezultacie trwających negatywnych trendów na rynkach kapitałowych (odpowiedzialnych za niższe prowizje od produktów inwestycyjnych). W 2 kw. 2016 roku wynik z tytułu prowizji netto wzrósł o 4% w stosunku do 1 kw. 2016 roku.

Przychody z działalności podstawowej, definiowane jako suma wyniku z tytułu odsetek i wyniku z tytułu prowizji, osiągnęły kwotę 1.030,1 mln zł w 1 poł. 2016 roku, co oznacza wzrost o 2,6% w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. W horyzoncie kwartalnym przychody z działalności podstawowej zanotowały wzrost o 6,4%.

Pozostałe przychody pozaodsetkowe wyniosły 289,9 mln zł z uwzględnienie znaczącego pozytywnego wpływu zamknięcia transakcji VISA, a Bank, jako członek Visa Europe Ltd, znalazł się wśród jej beneficjentów. Efekt brutto na przychody z tej transakcji, zrealizowanej w dniu 21 czerwca 2016 roku wyniósł łącznie 283 mln zł przy uwzględnieniu trzech składowych tej transakcji (rozliczenie gotówkowe plus wartość godziwa akcji uprzywilejowanych oraz odroczone płatność). Dzięki tej nadzwyczajnej pozycji pozostałe przychody pozaodsetkowe za 1 poł. 2016 roku były znacznie wyższe niż poziom 85,6 mln zł zanotowany w 1 poł. 2015 roku. Pozostałe składowe przychodów pozaodsetkowych to: wynik z pozycji wymiany, wynik na operacjach finansowych oraz saldo netto pozostałych przychodów operacyjnych i kosztów (zawierające rezerwy na rozszczenia sporne).

Przychody operacyjne ogółem Grupy wyniosły 1.320,0 mln zł w 1 poł. 2016 roku czyli zanotowano wzrost o 21,1% rok do roku.

Koszty ogółem w 1 poł. 2016 roku wyniosły 552,8 mln zł, co oznacza wzrost o 1,3% w porównaniu do 1 poł. 2015 roku.

Koszty operacyjne (mln zł)	1poł. 2016	1poł. 2015	Zmiana 2016/2015
Koszty osobowe	(277,9)	(275,2)	1,0%
Pozostałe koszty admin.*	(274,9)	(270,5)	1,6%
Razem koszty operacyjne	(552,8)	(545,7)	1,3%
Wsk. koszty/dochody	41,9%	50,1%	-8,2 p.p.
Wsk. koszty/dochody**	50,8%	50,1%	+0,7 p.p.

(*) w tym amortyzacja

(**) bez transakcji VISA i pozostałych pozycji jednorazowych

Koszty osobowe za 1 poł. 2016 roku zanotowały lekki wzrost o 1,0% w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Łączna liczba zatrudnionych w Grupie uległa obniżeniu o 42 pracowników w porównaniu do stanu na koniec czerwca 2015 roku, osiągając poziom 5.897 osób (pełnych etatów).

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę zatrudnienia w Grupie Banku Millennium:

Struktura zatrudnienia (etaty)	30.06.2016	30.06.2015	Zmiana 2016/2015
Bank Millennium S.A.	5 554	5 602	-0,85%
Spółki zależne	343	337	1,67%
Razem Grupa Banku Millennium	5 897	5 939	-0,71%

Pozostałe koszty administracyjne (w tym amortyzacja) w 1 poł. 2016 roku wzrosły nieznacznie o 1,6% w ujęciu rocznym (czyli o 4,4 mln zł). Wzrost zanotowano w obszarze usług zewnętrznych, amortyzacji oraz w obszarze opłat czynszowych, podczas gdy spadek zanotowano w obszarze kosztów marketingu.

Wskaźnik koszty/dochody za 1 poł. 2016 roku, bez zysków nadzwyczajnych z transakcji Visa i rezerw jednorazowych, osiągnął 50,8%, czyli poziom podobny do 50,4% zanotowanego za cały rok 2015 (również bez pozycji jednorazowych zaksięgowanych w 4 kw. 2015 roku).

Łączne odpisy netto na utratę wartości kredytów utworzone przez Grupę w 1 poł. 2016 roku wyniosły 106,1 mln zł i były o 16,6% niższe niż odpisy utworzone w 1 poł. 2015 roku. Odpisy były znacznie niższe w segmencie korporacyjnym i nieznacznie tylko wyższe w segmencie detalicznym (wzrost do 95,5 mln zł z poziomu 89,7 mln zł rok wcześniej).

Relatywna miara kosztu ryzyka (tj. utworzone odpisy netto do średnich kredytów netto) w 1 poł. 2016 roku osiągnęła poziom 45 pb (tzn. 11 pb. niższy rocznie). Koszt ryzyka w bankowości hipotecznej w 1 poł. 2016 roku

(24 pb) był tylko niewiele wyższy niż w roku 2015, w efekcie powolnego wzrostu kredytów hipotecznych z utratą wartości.

Zysk przed opodatkowaniem i netto (mln zł)	1poł. 2016	1poł. 2015	Zmiana 2016/2015
Przychody operacyjne	1 320,0	1 089,2	21,2%
Koszty operacyjne *	(552,8)	(545,7)	1,3%
Odpisy na utratę wartości	(106,1)	(127,2)	-16,6%
Specjalny podatek bankowy	(80,5)	(0)	
Wynik przed opodatkowaniem**	580,6	415,0	39,9%
Podatek dochodowy	(149,7)	(87,2)	71,7%
Zysk netto	430,9	327,8	31,5%

(*) bez odpisów na utratę wartości na aktywa finansowe i niefinansowe

(**) uwzględnia udział w zysku podmiotów powiązanych

Począwszy od lutego 2016 roku wszedł w życie nowy specjalny podatek bankowy, naliczany w wysokości 0,44% rocznie od salda sumy bilansowej pomniejszonej o fundusze własne, wartość obligacji Skarbu Państwa oraz kwotę zwolnioną z opodatkowania w wysokości 4 mld zł. W 1 poł. 2016 roku wartość tego podatku nałożonego na Bank Millennium wyniosła 80,5 mln zł. Po optaczeniu tego podatku, **Wynik przed opodatkowaniem** za 1 poł. 2016 roku wyniósł 580,6 mln zł, co było kwotą wyższą o 40% niż poziom wyniku przed opodatkowaniem za 1 poł. 2015 roku. **Zysk netto** za analizowany okres wyniósł 430,9 mln zł tzn. był wyższy o 31,5% w ujęciu rocznym.

II.2. Bilans - główne pozycje

Suma **aktywów** Grupy Banku Millennium na dzień 30 czerwca 2016 wyniosła 66.696 mln zł i była 3,2% niższa w porównaniu do stanu na koniec czerwca 2015 roku. Strukturę aktywów Grupy i zmiany w ich poszczególnych składowych przedstawia poniższa tabela:

AKTYWA (MLN zł)	30.06.2016		30.06.2015		Zmiana (%)
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
Kasa, środki w Banku Centralnym	2 937,4	4,4%	1 939,4	2,8%	51,5%
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	2 298,6	3,4%	3 735,7	5,4%	-38,5%
Kredyty i pożyczki udzielone Klientom	46 964,6	70,4%	46 998,2	68,2%	-0,1%
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	46,9	0,1%	131,1	0,2%	-64,3%
Papiery dłużne	13 235,5	19,8%	14 650,8	21,3%	-9,7%
Instrumenty pochodne (zabezpieczające i do obrotu)	313,3	0,5%	415,9	0,6%	-24,7%
Akcje, udziały i inne instrumenty finansowe*	41,1	0,1%	15,6	0,0%	164,4%
Wartości niematerialne oraz rzeczowe aktywa trwałe**	209,0	0,3%	199,2	0,3%	4,9%
Pozostałe aktywa	649,5	1,0%	791,0	1,1%	-17,9%
Aktywa razem	66 695,7	100,0%	68 876,8	100,0%	-3,2%

(*) w tym inwestycje w jednostki powiązane

(**) bez aktywów trwałych do zbycia

Niższa wartość aktywów wynikała głównie ze spadku kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom o 1.437 mln zł (lub o 38,5%) oraz spadku papierów dłużnych o 1.415 mln zł (lub o 9,7%). Portfel ten obejmuje, przede wszystkim, papiery dłużne emitowane przez Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski. Te spadki miały miejsce w następstwie spadku wartości transakcji papierami wartościowymi z przyrzeczeniem odkupu po stronie zobowiązań.

Kredyty i pożyczki udzielone Klientom

Kredyty i pożyczki udzielone Klientom stanowią dominującą pozycję w strukturze aktywów Grupy (70,4% na dzień 30 czerwca 2016r.). Łączna wartość kredytów wyniosła 46.965 mln zł (netto) na koniec czerwca 2016 roku pozostając na poziomie podobnym do poziomu na koniec 1 poł. poprzedniego roku.

Wartość kredytów udzielonych gospodarstwom domowym na koniec czerwca 2016 roku wyniosła 33.398 mln zł, czyli zanotowano niewielki spadek o 1,1% w okresie rocznym. Spadek ten wynikał, przede wszystkim z niższej wartości kredytów hipotecznych w walutach obcych (-5,5% rok do roku w portfelu brutto), gdy kredyty hipoteczne w złotych zanotowały wzrost o 1,5% w ujęciu rocznym, dzięki większym wypłatom środków w ramach nowych kredytów w 1 poł. 2016 roku (483 mln zł).

Detaliczne kredyty niehipoteczne (pożyczki gotówkowe, karty kredytowe, kredyty w rachunku bieżącym itp.) zanotowały silny wzrost o 11,5% lub 577 mln zł w ujęciu rocznym. Na koniec czerwca 2016 roku saldo kredytów niehipotecznych dla gospodarstw domowych wyniosło 5.584 mln zł. Motorem tego wzrostu była, głównie, wysoka wartość nowych pożyczek gotówkowych, która wyniosła 1,3 mld zł w 1 poł. 2016 roku.

Kredyty dla przedsiębiorstw wyniosły 13.567 mln zł na koniec czerwca 2016 roku co oznacza wzrost o 2,7% w ujęciu rocznym. Motorem tego wzrostu były, głównie, należności leasingowe: silny wzrost o 16,9% rok do roku. Wartość portfela leasingowego przekroczyła poziom 4,9 mld zł na koniec czerwca 2016 r. Ponadto, portfel należności faktoringowych wykazywał silny roczny wzrost ponad 9%.

Struktura rodzajowa i dynamika roczna kredytów i pożyczek udzielonych klientom (netto) została przedstawiona w poniższej tabeli:

Kredyty i pożyczki udzielone Klientom (mln zł)	30.06.2016	30.06.2015	Zmiana (wart.)	Zmiana (%)
Kredyty dla gosp. domowych	33 398,0	33 784,0	-386,0	-1,1%
- kredyty hipoteczne	27 814,0	28 777,5	-963,5	-3,3%
- pozostałe kredyty dla gosp. domowych	5 584,0	5 006,5	577,5	11,5%
Kredyty dla przedsiębiorstw	13 566,6	13 214,2	352,4	2,7%
- leasing	4 920,0	4 209,2	710,8	16,9%
- pozostałe kredyty dla przedsiębiorstw	8 646,6	9 005,1	-358,4	-4,0%
Kredyty i pożyczki dla Klientów netto	46 964,6	46 998,2	-33,6	-0,1%
Odpisy na utratę wartości	1 419,8	1 472,7	-52,9	-3,6%
Kredyty i pożyczki dla Klientów brutto	48 384,4	48 470,9	-86,5	-0,2%

Wartość oraz strukturę pasywów Grupy oraz zmiany wartości poszczególnych pozycji prezentuje poniższa tabela:

PASYWA (mln zł)	30.06.2016		30.06.2015		Zmiana (%)
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
Zobowiązania wobec banków	1 538,2	2,6%	2 152,7	3,4%	-28,5%
Zobowiązania wobec Klientów	53 360,2	89,0%	50 233,6	79,9%	6,2%
Zobowiązania z tytułu sprzedanych pap. wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	0,0	0,0%	3 364,1	5,4%	-100,0%
Zobowiązania finansowe wyceniane do wart. godziwej przez RZiS oraz instr. pochodne zabezpieczające	1 934,1	3,2%	3 537,4	5,6%	-45,3%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 358,1	2,3%	1 814,0	2,9%	-25,1%
Rezerwy	54,0	0,1%	70,4	0,1%	-23,3%
Zobowiązania podporządkowane	664,2	1,1%	629,5	1,0%	5,5%
Pozostałe zobowiązania*	1 064,2	1,8%	1 051,8	1,7%	1,2%
Zobowiązania razem	59 973,0	100,0%	62 853,5	100,0%	-4,6%
Razem kapitał	6 722,7		6 023,3		11,6%
Razem zobowiązania i kapitał	66 695,7		68 876,8		-3,2%

(* w tym zobowiązania podatkowe)

Na koniec czerwca 2016 roku pasywa stanowiły 89,9%, podczas gdy kapitał własny Grupy stanowił 10,1% pasywów ogółem i kapitału.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku, pasywa Grupy wyniosły 59.973 mln zł co oznacza spadek o 4,6% w stosunku do salda pasywów na dzień 30 czerwca 2015 roku. Główną przyczyną spadku był brak transakcji sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (3.364 mln zł na koniec czerwca poprzedniego roku).

Zobowiązania wobec Klientów

Na dzień 30 czerwca 2016 roku zobowiązania wobec Klientów osiągnęły poziom 53.360 mln zł i stanowiły główną pozycję zobowiązań Grupy tzn. 89% zobowiązań ogółem Grupy. Zobowiązania wobec Klientów odnotowały silny wzrost o 3.127 mln zł tzn. o 6,2% w stosunku do ich salda na dzień 30 czerwca 2015 roku.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku depozyty Klientów indywidualnych zamknęły się kwotą 37.546 mln zł, co stanowiło 70,4% depozytów Klientów ogółem. W tej grupie depozytów zanotowano silny wzrost o 5.761 mln zł czyli o 18,1% w ujęciu rocznym dzięki rosnącej liczbie rachunków bieżących i klientów. Środki na rachunkach bieżących i oszczędnościowych były siłą napędową tego wzrostu (o 27% w skali roku) i stanowiły 52% depozytów klientów indywidualnych ogółem.

Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego wyniosły 15.814 mln zł i zanotowały spadek o 14,3% w ujęciu rocznym, który to spadek był skorelowany z bardzo silnym wzrostem depozytów klientów indywidualnych, o którym mowa powyżej i jest odzwierciedleniem rygorystycznej polityki cenowej realizowanej przez Grupę. W 2-gim kwartale 2016 roku poziom tych depozytów ustabilizował się dzięki wzrostowi salda rachunków bieżących przedsiębiorstw i podmiotów sektora publicznego.

Dynamika depozytów Klientów została przedstawiona w poniższej tabeli:

Zobowiązania wobec Klientów (mln zł)	30.06.2016	30.06.2015	Zmiana (wartość)	Zmiana (%)
Depozyty Klientów indywidualnych	37 546,0	31 785,3	5 760,7	18,1%
Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego	15 814,2	18 448,3	-2 634,1	-14,3%
Depozyty razem	53 360,2	50 233,6	3 126,6	6,2%

Wyemitowane dłużne papiery wartościowe

Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez Grupę wyniosły, na dzień 30 czerwca 2016 roku, 1.358 mln zł, co oznacza spadek o 456 mln zł (lub o 25,1%) w stosunku do salda zanotowanego na dzień 30 czerwca 2015 roku. Na koniec czerwca 2016 roku wartość bankowych papierów dłużnych wyemitowanych przez Bank, które znalazły się w posiadaniu Klientów indywidualnych jako produkty oszczędnościowe wyniosła 429 mln zł podczas, gdy wartość obligacji będących w posiadaniu inwestorów instytucjonalnych wyniosła 929 mln zł. Główną przyczyną spadku zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów dłużnych w stosunku do stanu na koniec czerwca 2015 było niższe saldo obligacji dla inwestorów instytucjonalnych. Grupa emitowała dłużne papiery wartościowe celem pozyskania środków na finansowanie działalności Grupy i wzmocnienia śródkresowego finansowania Banku.

Dług podporządkowany

Wartość długu podporządkowanego na dzień 30 czerwca 2016 roku wyniosła 664 mln zł, co oznacza wzrost o 5,5% w skali roku w wyniku zmian kursów walutowych. Ta pozycja obejmuje jedynie zobowiązania z tytułu 10-letnich obligacji podporządkowanych o wartości nominalnej 150 mln EUR, wyemitowanych przez Bank w grudniu 2007 roku.

Kapitał własny

Na dzień 30 czerwca 2016 roku kapitał własny Grupy wynosił 6.723 mln zł i zanotował wzrost o 699 mln zł czyli o 11,6% w skali roku. Głównym źródłem tego wzrostu kapitału własnego był zysk netto wypracowany w 2 poł. 2015 roku i w 1 poł. roku 2016, bez wypłaty dywidendy zgodnie z decyzją WZA Banku z dnia 31 marca 2016 r. Wpływ aktualizacji wyceny rezerw na ten wzrost był dodatni (50 mln zł).

Informację na temat adekwatności kapitałowej znaleźć można w rozdziale IV.1 tego dokumentu.

II.3. Główne wskaźniki kursu akcji i rating

W 1 poł. 2016 roku polski rynek kapitałowy, a w szczególności banki dalej znajdowały się pod wpływem negatywnych nastrojów, dodatkowo spotęgowanych, pod koniec tego okresu, zawirowaniami na rynkach finansowych spowodowanymi Brexitem. W analizowanym okresie 6 miesięcy kończącym się 30 czerwca 2016 roku, główny indeks polskiego rynku WIG spadł o 3,7%, a WIG Banki - o 6,6%. W horyzoncie rocznym WIG spadł o 16,1%, a WIG Banki - o 23,1%. Cena akcji Banku Millennium obniżyła się o 28,6% w skali roku i o 15,8% w ciągu półrocza. Średni dzienny obrót akcjami Banku Millennium był niższy w 1 poł. 2016 roku o 42,9% w porównaniu do analogicznego okresu 2015 roku (gdy transakcja ABB obejmująca sprzedaż 15,4% akcji Banku spowodowała znaczący wzrost obrotów). Ten spadek spowodowany był również ogólnie niższymi obrotami na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych zanotowanymi w okresie 1 poł. 2016 roku.

Wskaźniki rynkowe	30.06.2016	30.12.2015*	Zmiana (%) w 1 poł. 2016	30.06.2015	Zmiana (%) w skali roku
Liczba akcji Banku (w tys.)	1 213 117	1 213 117	0,00%	1 213 117	0,00%
Obrót dzienny (zł tys., śr. narast.)	5 836	7 660**	-23,8%	10 214	-42,9%
Cena akcji Banku (zł)	4,68	5,56	-15,8%	6,55	-28,6%
Kapitalizacja rynku (mln zł)	5 677	6 745	-15,8%	7 946	-28,6%
WIG - indeks główny	44 749	46 467	-3,7%	53 329	-16,1%
WIG Banki	5 687	6 087	-6,6%	7 398	-23,1%
WIG30	1 956	2 076	-5,8%	2 540	-23,0%
mWIG 40	3 393	3 567	-4,9%	3 685	-7,9%

(*) ostatni dzień notowań w 2015 r.

(**) obroty w 2 poł. 2015 roku

W 1 poł. 2016 roku nie zmienione żadnego z dwóch podstawowych ratingów nadanych Bankowi Millennium.

Rating	FITCH	MOODY'S
Długoterminowy rating depozytowy/IDR	BBB- (perspektywa stabilna)	Ba1 (perspektywa stabilna)
Krajowy długoterminowy IDR	A-(pol) (perspektywa stabilna)	-
Krótkoterminowy rating depozytowy	F-3	NP
Rating indywidualny (Viability rating / standalone BCA*)	bbb-	ba3
Ocena ryzyka kontrahenta (CR)		Baa3/Prime-3
Rating wsparcia	4	

(*) W marcu 2015 roku agencja Moody's zastąpiła dotychczasowy indywidualny rating BFSR (rating siły finansowej banku) oceną 'Baseline Credit Assessment (BCA)' (Podstawowa Ocena Kredytowa), która stała się podstawowym miernikiem wewnętrznej siły emitenta i nie będzie dla niego określana perspektywa.

II.4. Główne czynniki mogące mieć wpływ na przyszłą sytuację Banku

W nadchodzących kwartałach działalność sektora bankowego, w tym Banku Millennium, może znaleźć się pod wpływem następujących czynników zewnętrznych:

- W dniu 15 stycznia 2016 roku zgłoszony został prezydencki projekt ustawy pomocy walutowym kredytobiorcom hipotecznym, jednakże bez oceny jej wpływu na sektor bankowy. Według szacunków ogłoszonych następnie przez Komisję Nadzoru Finansowego wartość całkowitych kosztów bezpośrednich dla polskiego sektora bankowego mógłby wynieść 66,9 mld zł. W chwili obecnej trwają prace nad kolejną wersją ustawy. W takich okolicznościach nie jest możliwe oszacowanie wpływu przedmiotowej regulacji na sektor bankowy. Jednakże deklarowane obecnie inicjatywy w zakresie przewalutowania hipotecznych kredytów walutowych, jeżeli zostaną wdrożone i staną się obowiązkowe do wykonania przez banki, mogłyby znacznie obniżyć rentowność Banku oraz jego pozycję kapitałową.
- Ewentualny wzrost zmienności rynków finansowych, w tym ryzyko deprecjacji zł w aspekcie zwiększonej niepewności co do perspektyw w dziedzinie finansów publicznych.

- Dalsza poprawa sytuacji na rynku pracy i rekordowo niskie stopy procentowe mogą prowadzić do wzrostu popytu na kredyt po stronie gospodarstw domowych i poprawy jakości portfela kredytowego.
- Zwiększona niepewność co do perspektyw w obszarze sytuacji gospodarczej i politycznej w Polsce może ograniczać gotowość przedsiębiorstw do inwestowania, co może prowadzić do ograniczenia popytu na kredyty inwestycyjne.
- Ciągłe obecne negatywne nastroje na rynkach kapitałowych, w przypadku Polski wzmocnione perspektywą dalszego ograniczania system funduszy emerytalnych w II filarze, a dla banków europejskich wzmocnione ewentualnymi brakami kapitału w niektórych krajach/bankach.

III. WYNIKI DZIAŁALNOŚCI W PODZIALE NA SEGMENTY

III.1. Wstęp

Poniżej zamieszczone są dane z rachunku zysów i strat dwóch głównych segmentów operacyjnych Grupy: bankowości detalicznej i bankowości przedsiębiorstw, pozwalające na porównanie wyników 1 połowy 2016 z 1 połową 2015 roku. Segment bankowości detalicznej obejmuje działalność skierowaną do Klientów masowych, zamożnych, przedsiębiorców indywidualnych oraz do najmniejszych przedsiębiorstw (o rocznych obrotach poniżej 5 mln zł). Natomiast segment bankowości przedsiębiorstw obejmuje działalność skierowaną do średnich i dużych firm oraz do podmiotów sektora budżetowego.

Dla zachowania porównywalności wyników z poprzednim rokiem, do poniżej prezentowanego wyniku z tytułu odsetek w 2016 roku nie zastosowano premii płynnościowej (wprowadzonej Zaleceniem KNF od 1 stycznia 2016), a także nie obciążono wyniku przed opodatkowaniem nowym podatkiem od instytucji finansowych (wprowadzony od 1 lutego 2016).

Wyniki segmentu detalicznego (mln zł)	1 poł. 2016	1 poł. 2015	Zmiana 2016/2015
Wynik z tytułu odsetek *	578,4	530,4	9,0%
Wynik z tytułu prowizji	197,5	229,1	-13,8%
Pozostałe przychody **	21,2	24,3	-12,9%
Przychody operacyjne ogółem	797,0	783,8	1,7%
Koszty operacyjne ogółem	-416,4	-415,9	0,1%
Odpisy z tytułu utraty wartości	-95,5	-89,7	6,5%
Zysk przed opodatkowaniem ***	285,0	278,2	2,4%

(*) skorygowane o premię płynnościową, która w sprawozdaniu finansowym została uwzględniona w 2016 roku w trzecim segmencie „Skarbu, ALM i innych” (Zgodnie z Rekomendacją P krajowego nadzorca KNF).

(**) w tym wynik z pozycji wymiany

(***) dochód przed opodatkowaniem podatkiem bankowym i dochodowym

Przychody operacyjne ogółem segmentu detalicznego w 1 poł. 2016 r. wyniosły 797 mln zł i wzrosły o 1,7% rocznie. Wzrost przychodów był wspierany 9% wzrostem wyniku z tytułu odsetek (odbicie po spadku rynkowych stóp procentowych w 2014 i 1 poł. 2015 r.), podczas gdy wynik z tytułu prowizji spadł o 13,8%, głównie dotyczył prowizji z produktów inwestycyjnych opartych o rynki kapitałowe i z ubezpieczeń.

Koszty operacyjne segmentu detalicznego pozostawały na podobnym poziomie, co rok temu, a wartość odpisów netto z tytułu utraty wartości wzrosła nieznacznie o 6,5% rok do roku. W następstwie wyżej opisanych

czynników, zysk przed opodatkowaniem segmentu detalicznego za 1 poł. 2016 roku zwiększył się o 2,4% rok do roku, do poziomu 285 mln zł.

Wyniki segmentu korporacyjnego (mln zł)	1 poł. 2016	1 poł. 2015	Zmiana 2016/2015
Wynik z tytułu odsetek *	132,5	130,7	1,4%
Wynik z tytułu prowizji	74,3	69,8	6,4%
Pozostałe przychody **	29,9	26,1	14,7%
Przychody operacyjne ogółem	236,8	226,6	4,5%
Koszty operacyjne ogółem	-109,4	-103,1	6,1%
Odpisy z tytułu utraty wartości	-9,3	-37,5	-75,3%
Zysk przed opodatkowaniem ***	118,1	86,0	37,3%

(*) skorygowane o premię płynnościową, która w sprawozdaniu finansowym została uwzględniona w 2016 roku w trzecim segmencie „Skarbu, ALM i innych” (Zgodnie z Rekomendacją P krajowego nadzorca KNF).

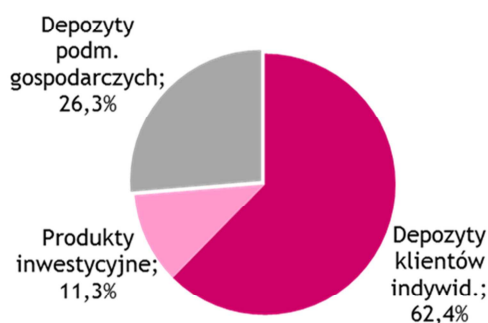
(**) w tym wynik z pozycji wymiany

(***) dochód przed opodatkowaniem podatkiem bankowym i dochodowym

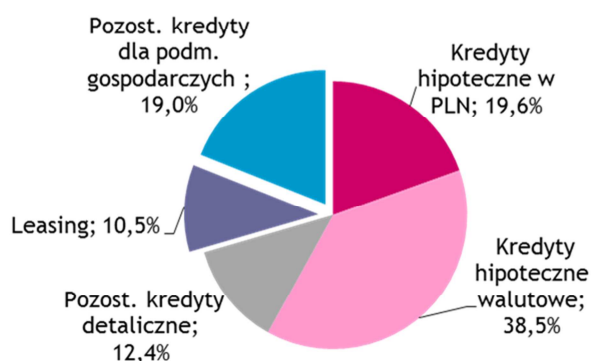
Przychody operacyjne ogółem segmentu korporacyjnego w roku 1 poł. 2016 r. wyniosły 236,8 mln zł i wzrosły o 4,5% rocznie dzięki wyższemu wynikowi z tytułu odsetek (wzrost o 1,4% rok do roku) i wynikowi z tytułu prowizji (znaczący wzrost o 6,4% rok do roku). Pozostałe przychody także wzrosły, o 14,7% rocznie.

Koszty operacyjne tego segmentu wzrosły o 6,1% rocznie, natomiast poziom odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów dla przedsiębiorstw spadł wyraźnie o 75,3% wobec 1 poł. 2015 roku, co było skorelowane z poprawą jakości i dobrym pokryciem rezerwami kredytów zagrożonych tego segmentu. W następstwie wyżej opisanych czynników, a w szczególności wzrostu przychodów i spadku rezerw, zysk przed opodatkowaniem segmentu korporacyjnego wzrósł o 37,3% rocznie do poziomu 118,1 mln zł.

Struktura funduszy klientów Grupy

Struktura portfela kredytowego Grupy (brutto)

Całkowita wartość funduszy Klientów pozyskana przez Grupę Banku Millennium na dzień 30 czerwca 2016 r. wyniosła 60.150 mln zł. Fundusze Klientów segmentu detalicznego wyniosły 44.335 mln zł i stanowiły 74% całkowitych funduszy Klientów Grupy. Fundusze te obejmowały: depozyty (37.546 mln zł), obligacje dla Klientów indywidualnych (429 mln zł) oraz produkty inwestycyjne, w tym fundusze inwestycyjne własne i innych podmiotów, produkty ubezpieczeniowo-inwestycyjne itp. (6.360 mln zł). Depozyty przedsiębiorstw na dzień 30 czerwca 2016 r. wyniosły 15.814 mln zł i stanowiły 26% całkowitych funduszy Klientów Grupy.

Wartość ogółem kredytów brutto udzielonych przez Grupę na dzień 30 czerwca 2016 r. wyniosła 48.384 mln zł. Kredyty dla Klientów segmentu detalicznego wyniosły 34.124 mln zł i stanowiły 71% całkowitej wartości kredytów Grupy. Kredyty te obejmowały kredyty hipoteczne (28.103 mln zł) oraz pozostałe kredyty detaliczne, w tym pożyczki gotówkowe, kredyty w kartach kredytowych i kredyt w rachunku bieżącym. (6.021 mln zł).

Kredyty dla przedsiębiorstw na dzień 30 czerwca 2016 r. osiągnęły 14.261 mln zł i stanowiły 29% kredytów Grupy ogółem. Kredyty te, oprócz różnych grup kredytów i limitów w rachunkach dla przedsiębiorstw, obejmowały również należności z tytułu leasingu (5.060 mln zł).

III.2. Bankowość detaliczna

Bank Millennium oferuje uniwersalne usługi bankowe, wśród których bankowość detaliczna stanowi stale rosnący obszar biznesowej działalności. Swoje systematycznie dostosowywane do potrzeb klientów i zmieniających się wymogów rynkowych usługi bankowe, Bank oferuje w ramach wyspecjalizowanych linii biznesowych: klientów indywidualnych, zamożnych klientów indywidualnych (Prestige), bankowości prywatnej oraz linii Biznes wyspecjalizowanej w obsłudze osób indywidualnych prowadzących działalność gospodarczą lub małych firm. Produkty i usługi Banku dostępne są w 394 placówkach w ogólnopolskiej sieci, w bankowości internetowej i mobilnej, bankowości bezpośredniej, sieci bankomatów i bankowości telefonicznej. Dzięki takiej organizacji sieci obsługi, klienci mogą zarządzać swoimi środkami w wygodny, bezpieczny i nieograniczony sposób.

Liczba aktywnych klientów indywidualnych wyniosła 1 414 tysięcy na koniec pierwszego półrocza 2016 roku. Od początku roku ich liczba wzrosła o 45 tysięcy. Kluczowym czynnikiem wzrostu liczby nowych klientów było niestąbnące zainteresowanie kontem 360°, które przełożyło się na zbudowanie portfela blisko 500 tysięcy rachunków z rodziny Konto 360° w ciągu 2 lat od rozpoczęcia sprzedaży (w maju 2014 roku).

Konto 360° jest niezmiennie najpopularniejszym i najczęściej otwieranym produktem w banku. Lubią go zwłaszcza mieszkańcy średnich i dużych miast, z wyższymi niż przeciętne dochodami, którzy doceniają bezpłatne bankomaty w Polsce i na świecie, niskie koszty utrzymania konta, doskonałą bankowość internetową i mobilną. Posiadacze Konta 360° to bardzo aktywni klienci. Intensywnie korzystają z karty do konta, zdecydowana większość z nich dokonuje transakcji w bankowości internetowej, a ponad 30% używa aplikacji mobilnej. Coraz większą popularnością cieszą się również płatności BLIK oraz przelewy przez telefon.

Poza sukcesem Konta 360°, Bank wprowadził do oferty inne produkty o charakterze rozliczeniowo-oszczędnościowym dla różnych grup klientów. Ciekawą nowością wprowadzoną z myślą o osobach podróżujących oraz zarabiających w walutach obcych jest Konto Oszczędnościowe Walutowe. W pierwszym okresie funkcjonowania konta Bank zaproponował swoim klientom promocyjne oszczędzanie. W drugim kwartale 2016 Bank wprowadził również do oferty nowy rachunek dla klientów segmentu mikrobiznes Konto Mój Biznes. W przeciągu niecałych dwóch miesięcy zostało założonych ponad 1000 kont Mój Biznes.

Depozyty klientów indywidualnych osiągnęły wartość 37.546 mln zł, rosnąc o 18,1% w porównaniu z połową 2015 roku. Motorem wzrostu było przede wszystkim zwiększenie wartości środków na rachunkach bieżących i oszczędnościowych o 27% r/r, które stanowiły 52% wszystkich depozytów klientów segmentu detalicznego.

Nowa sprzedaż kredytów gotówkowych w 2 kwartale 2016 roku wzrosła o 4,6% kwartalnie i wyniosła 647 mln złotych. Portfel pożyczek gotówkowych kontynuował trend rosnąc 13% rocznie. Na koniec 2 kwartatu 2016 roku kredyty dla klientów indywidualnych wyniosły 34.124 mln zł (w ujęciu brutto).

Innowacje dla klientów bankowości detalicznej

Na koniec czerwca 2016 roku liczba klientów aktywnie korzystających z bankowości elektronicznej przekroczyła 906 tys., czyli była o 15% większa niż przed rokiem. Znaczący rozwój nastąpił w sferze poprawy procesów, dostosowywania ich do oczekiwań klientów oraz wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

Wprowadzony został nowy, szybki proces pożyczki gotówkowej dla osób niebędących klientami Banku oraz odświeżono proces wnioskowania o pożyczkę gotówkową dla obecnych klientów Banku w systemie Millenet. Nowością jest również funkcjonalność czatu z ekspertem z unikalną w Polsce usługą współdzielenia ekranu umożliwiającą bezpośrednie wsparcie Klienta wewnątrz systemu transakcyjnego. Na uwagę zasługuje również kolejna edycja programu rekomendacyjnego „Polecam Bank Millennium”, która miała wpływ na pozyskanie w kanale online w pierwszym półroczu tego roku około 30% Klientów więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Od początku kwietnia 2016 roku Bank Millennium umożliwił Klientom Banku złożenie wniosku o świadczenie z rządowego programu Rodzina 500+ poprzez system internetowy Millenet bez potrzeby wizyty w urzędzie. Do końca czerwca 2016 r. zostało złożonych blisko 50 tys. takich wniosków.

Liczba użytkowników bankowości mobilnej na koniec czerwca 2016 przekroczyła 474 tys. Aplikacja mobilna jest coraz szerzej wykorzystywana jako platforma służąca do udoskonalania obsługi klientów. W pierwszym półroczu

tego roku Bank Millennium kontynuował promocję lokaty mobilnej założonej z wykorzystaniem rozszerzonej rzeczywistości. Klienci mogli założyć 3 miesięczną Lokatę Mobilną z wyższym oprocentowaniem - 3,50% w skali roku. Klienci Banku Millennium założyli najwięcej lokat za pomocą aplikacji mobilnej na rynku.

Pierwsze półrocze 2016 roku przyniosło dalszy rozwój i udostępnienie innowacyjnych rozwiązań - Bank jako pierwszy na rynku wprowadził możliwość zatwierdzania transakcji 3D Secure kartami płatniczymi w internecie za pomocą odcisku palca. Kolejną nowością są powiadomienia push o transakcjach dokonanych na koncie oraz operacjach realizowanych kartami. Bank Millennium przygotował też nową wersję aplikacji na telefony z systemem Windows Phone, dzięki której ich użytkownicy mogą teraz płacić i wypłacać pieniądze, a także dokonywać przelewów i wystawiać czeki BLIK. Dodatkowo udostępniona została możliwość ustawienia widgetów widocznych przed zalogowaniem, z saldem konta bieżącego, karty kredytowej oraz karty prepaid, a także widgetów z kodem BLIK. Aktualizowano również aplikację dla telefonów z systemem BlackBerry z przebudowanym wyglądem aplikacji. Bank udostępnił także aplikację dla użytkowników Android Wear - najpopularniejszego systemu na smartwatche. Aplikacja na smartwatche pozwala na dokonywanie płatności BLIKiem, odebranie wiadomości push, sprawdzanie salda, znalezienie najbliższego bankomatu czy sprawdzenie kursu walut.

Podczas Wielkiej Gali Liderów Świata Bankowości i Ubezpieczeń, Bank Millennium uznano za Najbardziej Innowacyjny Bank 2015 roku. Kapituła konkursu nagrodziła Bank za innowacyjny sposób myślenia, obejmujący wszystkie procesy i struktury firmy oraz wykorzystanie nowych technologii tak, aby ułatwić swoim klientom codzienne bankowanie. W tegorocznej edycji rankingu Złoty Bankier, Bank Millennium został wyróżniony w kategorii „Bezpieczeństwo: najlepsze praktyki”. Ranking został przygotowany w oparciu o niezależne i kompleksowe badania nad bezpieczeństwem IT przeprowadzone przez ekspertów Obserwatorium.biz i Securing. Sprawdzone między innymi dostępność systemową serwisów bankowości elektronicznej, stosowane narzędzia uwierzytelniania i autoryzacji podczas korzystania z bankowości elektronicznej i płatności elektronicznych, jakość haseł i procedury ich odzyskiwania oraz zabezpieczenia przed atakami hakerów. Oceniano też sposoby edukacji klienta w zakresie bezpiecznego korzystania z bankowości elektronicznej, obsługę zgłoszeń incydentów oraz stosowane mechanizmy powiadomień o zdarzeniach związanych z bezpieczeństwem. W tegorocznej edycji rankingu Złoty Bankier, Bank Millennium został również wyróżniony i znalazł się na podium w kategorii „Jakość obsługi” przygotowanym w oparciu o badania TNS Polska nad wielokanałową jakością obsługi.

Obsługa Klientów i sieć placówek

Bank Millennium, dostosowując się do oczekiwań swoich klientów i ich zmieniających się zachowań, rozwija omnikanalowe procesy wykorzystujące tradycyjne oddziały, Call Center, bankowość internetową i mobilną do kontaktu z klientami. Rośnie wykorzystanie cyfrowych kanałów w sprzedaży produktów i usług banku: 99% przelewów bankowych oraz 89% lokat terminowych zakładanych jest przy ich wykorzystaniu. Wartość nowo udzielonych pożyczek gotówkowych przy wykorzystaniu kanałów elektronicznych stanowiła ok. 22% wszystkich udzielonych pożyczek.

Na koniec drugiego kwartału 2016 roku liczba oddziałów Banku wyniosła 394 i była niższa o 17 w porównaniu do stanu sprzed roku. Mimo redukcji całkowitej ilości oddziałów, intencją Banku jest także otwieranie placówek w nowopowstających centrach handlowych często odwiedzanych przez klientów, a także zwiększenie ich funkcjonalności. Przykładem jest nowa placówka w CH Matarnia w Gdańsku - w nowoczesnej architektonicznej aranżacji oraz z nowymi funkcjonalnościami i automatyczną obsługą gotówkową. Kolejne nowoczesne centra obsługi powstaną w Łodzi i Katowicach.

Bank stara się również zwiększać efektywność istniejącej już placówek poprzez ich modernizację i przebudowę. W pierwszym półroczu br. zmodernizowano 8 placówek, na drugą połowę 2016 roku planowana jest modernizacja kolejnych 30 istniejących placówek.

III.3. Bankowość przedsiębiorstw

Bankowość Przedsiębiorstw Banku Millennium jest linią biznesową, która w sposób profesjonalny i kompleksowy obsługuje klientów o rocznych przychodach ze sprzedaży wynoszących powyżej 5 mln zł oraz instytucje i jednostki sektora publicznego. Bank prowadzi długofalową, stabilną, partnerską współpracę z Klientami korporacyjnymi, której fundamentami są wzajemne zaufanie, zaangażowanie i zrozumienie. Wykorzystując potencjał profesjonalnego zespołu doradców i ekspertów produktowych, kompleksową ofertę produktową oraz zaawansowane kanały komunikacji elektronicznej, Bank skutecznie wzmacnia swoją pozycję na rynku bankowości korporacyjnej.

Sytuacja finansowa polskich przedsiębiorstw w 1 połowie 2016 roku była dobra. Różniła się od prognozy rentowności, zaobserwowano również przyrost liczby przedsiębiorstw utrzymujących bezpieczny poziom płynności gotówkowej. W dniu 30 czerwca 2016 roku portfel kredytów dla przedsiębiorstw Grupy Banku Millennium osiągnął 14 261 mln zł brutto, co oznacza wzrost o 1,7% r/r. Portfel leasingowy wzrósł o 16% r/r osiągając poziom 5 060 mln zł. Wartość środków oddanych w leasing w 1 półroczu 2016 roku wyniosła 1 287 mln zł, co oznacza wzrost o 10% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku. Portfel faktoringowy wzrósł o ponad 9% r/r, a obroty w 1 półroczu 2016 roku osiągnęły 7.183 mln zł czyli o ponad 16% więcej niż w poprzednim roku. Klienci Banku Millennium aktywnie korzystają ze środków z Unii Europejskiej, szczególnie dużym zainteresowaniem cieszył się I nabór do kredytu na innowacje technologiczne udzielanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

Depozyty Przedsiębiorstw wyniosły 15.814 mln zł, spadając 14% rocznie przede wszystkim na skutek zastrzeżonej polityki cenowej i zarządzania bilansem przez Bank. Pozytywny, rosnący trend w obszarze bankowości transakcyjnej został utrzymany. Liczba przelewów krajowych przekroczyła 9 milionów czyli wzrosła o 13% rocznie, a wartość transakcji FX wyniosła 7.677 mln zł, co oznacza ich wzrost o 63% rocznie.

Wdrożono kompleksowy program „Profesjonalny Konsultant Bankowości Przedsiębiorstw”, którego głównym celem jest zapewnienie najwyższej jakości współpracy banku z klientami. Program obejmuje procesy, szkolenia i obszar organizacyjny.

Innowacje dla klientów bankowości przedsiębiorstw

Pierwsza połowa 2016 roku obfitowała w wiele nowych usprawnień wdrożonych w bankowości elektronicznej dla Przedsiębiorstw. W drugim kwartale br. klientom udostępniono Forex trader - nowoczesne i zaawansowane technologicznie narzędzie, które umożliwia wygodny dostęp do rynku walutowego za pomocą urządzeń mobilnych z systemem operacyjnym Android lub iOS.

Bank Millennium przygotował również kilka udogodnień w systemie bankowości internetowej Millenet. Klienci korporacyjni z przyznaną wstępną decyzją kredytową mogą teraz złożyć w Millenecie wniosek o wydanie karty obciążeniowej, a cały proces jest automatyczny. Wygodniejsze jest również dokonywanie transakcji. Odświeżona i jeszcze nowocześniejsza sekcja „Płatności” zaprojektowana została w oparciu o najlepsze praktyki „user experience”. Wprowadzono również funkcjonalność Wirtualnego doradcy. Opcja ta może być wykorzystana podczas rozmowy Klienta z Konsultantem pomocy technicznej.

IV. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE BANKU MILLENNIUM

Grupa Banku Millennium przywiązuje szczególną rolę do zarządzania ryzykiem, które jest istotnym elementem strategii rozwoju Grupy. W celu zapewnienia efektywnego zarządzania oraz spójnej polityki w zakresie ryzyka, w Grupie wdrożony został kompleksowy model zarządzania ryzykiem, w którym zintegrowane zostały wszystkie typy ryzyka, stanowiące główne obszary zagrożenia dla działalności Grupy, tj. ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności oraz operacyjne.

W ciągu I półrocza 2016 roku Grupa Banku Millennium wdrożyła szereg inicjatyw w celu doskonalenia funkcji zarządzania ryzykiem, które zostały przedstawione bardziej szczegółowo w Skróconym Śródrocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2016 r.

IV.1. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie składa się z następujących podprocesów:

- zarządzanie adekwatnością kapitałową
- alokacja kapitału

W obszarze adekwatności kapitałowej, głównym celem Grupy jest bezwarunkowe spełnienie wymogów zdefiniowanych regulacjami zewnętrznymi (celem zapewnienia adekwatności kapitałowej wymaganej przez regulatora).

Jednocześnie w tym obszarze zdefiniowane zostały wymierne, długookresowe cele, które są jednocześnie limitami kapitałowymi. Są to: wskaźnik kapitałowy, wskaźnik kapitału podstawowego CET 1, bufor kapitału ekonomicznego oraz odpowiednie wskaźniki wyliczone w warunkach skrajnych. Definicja celów/limitów kapitałowych uwzględnia rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego i Banku Portugalii (Organy Nadzoru).

Ryzyko kapitałowe wyrażone powyższymi wskaźnikami, jest przedmiotem regularnego pomiaru i monitoringu. W odniesieniu do wszystkich docelowych wartości kapitału ustalono pewne minimalne zakresy tych wartości. Wskaźniki kapitałowe w danym przedziale determinują konieczność podjęcia odpowiednich decyzji lub działań zarządczych. Regularny monitoring ryzyka kapitałowego opiera się na klasyfikacji wskaźników kapitałowych do odpowiednich przedziałów, a następnie przeprowadza się ocenę trendów i czynników mających wpływ na poziom adekwatności kapitałowej.

Równoległe z procesem zarządzania adekwatnością kapitałową realizowany jest również proces alokacji kapitału. Proces ten obejmuje pomiar ryzyka (kapitał wewnętrzny/ekonomiczny), ustalanie limitów ryzyka, obliczanie miar efektywności skorygowanych ryzykiem z uwzględnieniem kosztów kapitału i alokacji kapitału.

W I połowie 2016 roku wszystkie cele kapitałowe zostały osiągnięte. Dotyczy to zrealizowanych wskaźników kapitałowych, uwzględniając nałożony przez KNF dodatkowy indywidualny bufor kapitałowy związany z ryzykiem portfela walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, jak i bufor zabezpieczający kapitału obowiązujący wszystkie banki. Grupa realizuje także cele kapitałowe wyliczone dla warunków skrajnych. Adekwatność kapitałowa Grupy jest zadawalająca i zapewnia trwałą i niezakłócony rozwój działalności bankowej.

W ramach zarządzania kapitałem realizowany jest również proces planowania kapitału. Celem tego procesu jest określenie funduszy własnych (baza kapitałowa określająca możliwość podjęcia ryzyka) i wykorzystania kapitału (wymogi kapitału regulacyjnego i kapitału ekonomicznego) w taki sposób, aby zapewnić spełnienie celów/limitów kapitałowych, przy założeniu realizacji przewidywanej strategii biznesowej i profilu ryzyka - w normalnych i skrajnych warunkach ekonomicznych.

Wymogi w zakresie funduszy własnych

Zgodnie z Rozporządzeniem dot. Wymogów kapitałowych (CRR), Grupa zobowiązana jest do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych. Jednocześnie istnieją jeszcze inne regulacje (w tym na przykład Prawo Bankowe), stąd w odniesieniu do wyliczenia wymogów w zakresie funduszy własnych istnieją szczegółowe rozwiązania dotyczące interpretacji postanowień CRR w odniesieniu do banków polskich, zgodnie ze stanowiskiem Komisji Nadzoru Finansowego (KNF).

Grupa zakłada utrzymanie wymogów w zakresie funduszy własnych na poziomie wyższym niż minimum określone prawem. W oparciu o powyższe założenie, a także wytyczne i zalecenia Organów Nadzoru, Grupa określiła swoje cele/limity w zakresie kapitału.

Grupa realizuje projekt stopniowego wdrażania metody wewnętrznych ratingów do wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych na ryzyko kredytowe (IRB) oraz uzyskania odnośnych decyzji władz nadzorczych w tej kwestii.

Grupa otrzymała na koniec 2012 roku zezwolenie Organów Nadzoru na stosowanie zaawansowanej metody IRB w odniesieniu do dwóch portfeli kredytowych: portfel kredytów dla klientów indywidualnych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkaniowych (RRE) oraz kwalifikowanych, detalicznych kredytów rewalwingowych (QRRE). Decyzja dotycząca stosowania IRB zawierała w swojej treści ograniczenie (tzw. „floor regulacyjny”), zgodnie z którym minimalny poziom wymogów w zakresie funduszy własnych musi być utrzymany na poziomie nie niższym niż 80% odnośnych wymogów kapitałowych wyliczonych metodą standardową. Na koniec roku 2014, Organy Nadzorcze złagodziły to ograniczenie (floor regulacyjny), co oznacza, że wymogi w zakresie funduszy własnych dla portfeli objętych decyzją IRB (RRE oraz QRRE) muszą być utrzymane na poziomie nie niższym niż 70% wymogów kapitałowych wyliczonych metodą standardową.

Grupa kontynuowała prace, których celem było dalsze doskonalenie stosowanych systemów ratingowych odnośnie zatwierdzonych portfeli oraz uzyskanie zgody na stosowanie metody IRB w stosunku do pozostałych portfeli kredytowych w ramach planu stopniowego wdrożenia. W wyniku tych prac Grupa złożyła do władz nadzorczych następujący wniosek o stosowanie metody IRB, dotyczący pozostałych ekspozycji detalicznych.

W październiku 2015 r. Bank otrzymał z Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) zalecenie utworzenia dodatkowego bufora kapitałowego związanego z ryzykiem portfela walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych na poziomie 3,83 p.p. dla łącznego współczynnika kapitałowego (TCR), w tym 2,87 p.p. dla współczynnika kapitału Tier 1. Dla Grupy kapitałowej banku bufony te wynoszą: 3,75 p.p. dla TCR i 2,81 p.p. dla Tier 1. Bufory te miały zostać utworzone do końca czerwca 2016 r.

Również w październiku 2015 r. KNF ogłosił dodatkowy bufor zabezpieczający w wysokości 1,25 p.p. dla wszystkich banków polskich, wchodzący w życie od 1 stycznia 2016 r. Nowe wymogi w zakresie poziomów współczynników kapitałowych, które obejmują powyższe nowe bufory kapitałowe, mają zastosowanie jako wartości dodatkowe w stosunku do rekomendowanej przez KNF do tej pory bazy obowiązujących w Polsce minimalnych współczynników 12% (łączny współczynnik kapitałowy TCR) i 9% (współczynnik Tier 1).

Zarówno Grupa jak i Bank Millennium spełniają nowe regulacyjne limity kapitałowe.

Wymogi w zakresie funduszy własnych i wskaźniki Grupy i Banku na 30 czerwca 2016 roku i rok wcześniej zostały zaprezentowane w poniższej tabeli:

Grupa Banku Millennium - adekwatność kapitałowa (mln zł)	30.06.2016	30.06.2015
	IRB z floorem regulacyjnym ¹⁾	IRB z floorem regulacyjnym ¹⁾
Aktywa ważone ryzykiem (RWA) dla Grupy	37 244,8	38 010,9
Aktywa ważone ryzykiem (RWA) dla Banku	36 752,8	37 234,9
Wymogi dla funduszy własnych, Grupa	2 979,6	3 040,9
Wymogi dla funduszy własnych, Bank	2 940,2	2 978,8
Fundusze własne, Grupa	6 426,4	5 763,7
Fundusze własne, Bank	6 297,0	5 354,2
Wskaźnik kapitałowy, Grupa (TCR)	17,25%	15,16%
Wskaźnik kapitałowy, Bank (TCR)	17,13%	14,38%
Wskaźnik kapitału podstawowego CET 1, Grupa ²⁾	16,92%	14,62%
Wskaźnik kapitału podstawowego CET 1, Bank ²⁾	16,80%	13,83%

1) Aktywa ważone ryzykiem i wymogi dla funduszy własnych są liczone przy 70% dolnym limicie regulacyjnym określonym w decyzji IRB z grudnia 2014 r.

2) Wskaźnik kapitału podstawowego CET 1 jest równy wskaźnikowi kapitału CET 1

Kapitał wewnętrzny

Zgodnie z ustawą Prawo Bankowe, kapitał wewnętrzny (łączna miara ryzyka w działalności) musi być w pełni pokryty (zabezpieczony) zasobami finansowymi dostarczonymi przez właścicieli (funduszami własnymi). Wymóg ten został uwzględniony w docelowych wielkościach celów kapitałowych Grupy - buforze kapitału ekonomicznego oraz buforze kapitału ekonomicznego w warunkach skrajnych. Te wielkości docelowe zostały określone przez Grupę na poziomie znacznie wyższym niż regulacyjne minimum.

Grupa zdefiniowała proces wyliczania kapitału wewnętrznego (ekonomicznego). Kategoria ta jest zdefiniowana jako szacunkowa kwota wymagana do pokrycia wszelkich istotnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanych w działalności Grupy oraz zmian w otoczeniu ekonomicznym z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka w przyszłości. Kapitał wewnętrzny uwzględnia dywersyfikację/korelację pomiędzy różnymi rodzajami ryzyka tzn. założenie, że łączna strata wynikająca z ryzyka jest niższa niż szacowana suma strat wynikających z materializacji różnych rodzajów ryzyka (materializacja ryzyka w formie straty nie jest całkowicie skorelowana).

Z technicznego punktu widzenia, kapitał ekonomiczny jest zdefiniowany jako kwota kapitału konieczna celem pokrycia wszystkich przyszłych, a nieprzewidywanych strat ekonomicznych, które mogą się zmaterializować w określonym przedziale czasowym w przyszłości, oszacowanych z określonym prawdopodobieństwem, bez zagrożenia interesów/bezpieczeństwa depozytariuszy/wierzycieli Grupy. Do szacowania kapitału wewnętrznego/ekonomicznego wykorzystuje się również wyniki stres testów.

W I połowie 2016 roku, oba bufony kapitału ekonomicznego zostały spełnione z nadwyżką. Adekwatność kapitału ekonomicznego - określająca stopień pokrycia kapitału wewnętrznego funduszami własnymi - została uznana za zadawalającą

Kapitał wewnętrzny jest wykorzystywany nie tylko jako miara utrzymania adekwatności kapitałowej. Jak stwierdzono wcześniej, w grupie realizowany jest proces alokacji kapitału w oparciu o kapitał wewnętrzny. Umożliwia to wyliczenie miar efektywności z uwzględnieniem ryzyka, definiowanie limitów na ryzyko, alokację i re-alokację kapitału wewnętrznego pomiędzy portfelami i liniami biznesowymi oraz, w przyszłości kapitał wewnętrzny będzie wykorzystywany także w innych celach.

Polityka w zakresie dywidendy

Celem grupy jest posiadanie silnej bazy kapitałowej zapewniającej solidne wsparcie rozwoju biznesu, służącej jako bufor chroniący przed ewentualnym pogorszeniem się sytuacji makroekonomicznej oraz amortyzującej ewentualne negatywne zmiany w otoczeniu regulacyjnym. W normalnej sytuacji, zakładając brak sytuacji stresowych, Grupa nie planuje dalszego podnoszenia funduszy własnych poprzez nową emisję akcji. Fundusze własne będą podnoszone w wyniku wewnętrznego procesu generowania kapitału (zatrzymanie zysków).

Zgodnie z przyjętą polityką, Bank zakłada wskaźnik wypłaty dywidendy w przedziale między 35% a 50% zysku netto, o ile nie pojawią się zewnętrzne zdarzenia mające wpływ na poziom tego wskaźnika (np. wytyczne lub zalecenia władz nadzorczych). W związku z powyższym, Bank włączył całość zysku netto za 2015 rok do funduszy własnych, jak również uzyskał zezwolenie KNF na uwzględnienie w funduszach własnych zysku netto za 5 miesięcy 2016 roku.

IV.2. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza niepewność odnośnie wywiązania się przez klienta z zawartych z Grupą umów z zakresu jego finansowania, czyli spłaty w określonym czasie kapitału i odsetek, co może spowodować stratę finansową Grupy.

Ryzyko kredytowe jest najbardziej istotnym typem ryzyka ponoszonym przez Grupę Banku Millennium. Podstawowy wskaźnik jakości portfela kredytowego - udział kredytów z utratą wartości (zagrożonych) w kredytach ogółem (liczony zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości) - wzrósł nieznacznie w ciągu ostatnich 12 miesięcy z poziomu 4,34% wg stanu na koniec czerwca 2015 roku do poziomu 4,57% na koniec czerwca 2016 r. Oznacza to, że wskaźnik kredytów zagrożonych w Grupie Banku Millennium utrzymuje się ciągle na poziomie znacznie niższym niż wskaźnik dla całego rynku, który na koniec maja 2016 r. wyniósł 7,3%.

W ciągu 1 poł. 2016 roku wartość kredytów z utratą wartości wzrosła o 6,3 mln zł, co przy wzroście całego portfela (o 554,0 mln zł) w omawianym okresie dało w konsekwencji spadek wskaźnika kredytów z utratą wartości do wspomnianego poziomu 4,57% w porównaniu do grudnia 2015 roku (4,61%).

Portfel kredytów hipotecznych utrzymuje w miarę stabilną i dobrą jakość, choć wskaźnik należności z utratą wartości wzrósł z poziomu 1,75% na koniec czerwca 2015 roku do poziomu 2,24% obecnie, co jest spowodowane głównie naturalnym procesem „starzenia” się portfela oraz określoną sytuacją wokół kredytów hipotecznych udzielonych w CHF. Wskaźnik należności z utratą wartości dla kredytów hipotecznych w CHF na koniec czerwca 2016r. osiągnął poziom 2,6% w porównaniu do 2,0% na 30.06.2015r.

W tym samym okresie należy odnotować znaczną poprawę jakości portfela dla przedsiębiorstw: wskaźnik należności z utratą wartości dla tego portfela spadł z poziomu 7,1% na 30.06.2015r do poziomu 6,2%. Poprawa nastąpiła zarówno w części dotyczącej portfela leasingowego jak i kredytowego.

Wskaźnik kredytów przeterminowanych ponad 90 dni pozostawał w minionym półroczu na stabilnym poziomie: 2,6-2,8%. Warto zwrócić uwagę, że poziomy wskaźników kredytów przeterminowanych ponad 90 dni pozostają dla Grupy Banku Millennium na poziomach znacznie niższych, niż odpowiednie wskaźniki kredytów zagrożonych dla poszczególnych segmentów. Świadczy to o ostrożnym podejściu do klasyfikacji kredytów objętych utratą wartości (Bank stosuje wiele innych, niż tylko fakt przeterminowania spłat, przestaniek utraty wartości kredytów). Wielkości wskaźników kredytów przeterminowanych ponad 90 dni dla poszczególnych portfeli kredytowych (hipotecznych, innych detalicznych z mikrobiznesem oraz przedsiębiorstw) wynosiły na dzień 30 czerwca 2016 roku odpowiednio 0,96%, 7,60% oraz 3,60%.

Sytuację Grupy Banku Millennium w zakresie jakości portfela kredytowego pokazują następujące wielkości:

Główne wskaźniki jakości kredytów	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Kredyty zagrożone ogółem (mln zł)	2 210,4	2 204,2	2 103,5
Kredyty niespłacone ponad 90 dni (mln zł)	1 264,3	1 331,2	1 441,9
Kredyty zagrożone/kredyty ogółem	4,57%	4,61%	4,34%
Kredyty niespłacone (>90 dni)/kredyty ogółem	2,61%	2,78%	2,97%
Rezerwy ogółem*/kredyty zagrożone	64,2%	66,3%	70,0%
Rezerwy ogółem*/kredyty niespłacone (>90 dni)	112,3%	109,7%	102,1%

(* w tym IBNR

W 1-szym półroczu 2016 roku wskaźnik utworzonych rezerw w stosunku do średniego stanu kredytów netto (tzw. koszt ryzyka) wyniósł 45 punktów bazowych i był niższy niż w 1-szym półroczu 2015 roku (56 bp). Poziom pokrycia rezerwami kredytów zagrożonych utratą wartości w czerwcu 2016 r. wyniósł 64,2% i był niższy od poziomu z grudnia 2015 r. (66,3%) i czerwca 2015 r. (70%). Przyczyną spadku wskaźnika była sprzedaż portfela kredytów zagrożonych z wysokim pokryciem rezerwami.

Wskaźnik pokrycia rezerwami kredytów niespłaconych (ponad 90 dni) wzrósł na koniec czerwca 2016 roku o 10,2 pkt % w porównaniu z końcem czerwca 2015 roku i osiągnął bardzo wysoki poziom 112,3%.

Portfel kredytowy Grupy Banku Millennium jest dobrze zdywersyfikowany, zarówno z punktu widzenia wielkości ekspozycji pojedynczej transakcji jak i zaangażowania w poszczególne branże przemysłu i usług. Koncentracja ryzyka kredytowego w 20-tu największych klientów (rozumianych jako grupy firm powiązanych ekonomicznie i finansowo) pozostaje na niskim stabilnym poziomie 5,1% całości portfela kredytowego Grupy (obniżka w porównaniu do końca czerwca 2015 r. o 0,03 pkt %).

Struktura branżowa portfela przedsiębiorstw w ciągu roku nie uległa istotnym zmianom, choć warto zwrócić uwagę na spadek udziału budownictwa wraz z obsługą nieruchomości (z 14,0% do 11,9%), które w ostatnim okresie charakteryzowało się podwyższonym poziomem ryzyka. Z drugiej strony wzrosły udziały przetwórstwa przemysłowego i transportu łącznie z gosp. magazynową. Jednak ze względu na duże zróżnicowanie tych sektorów (na różnorodne pod-sektory, firmy i produkty), wzrost ich udziału nie wiąże się ze zwiększoną koncentracją ryzyka dla portfela przedsiębiorstw Grupy.

Udział poszczególnych branż w portfelu kredytów dla przedsiębiorstw Grupy Banku Millennium na dzień 30 czerwca 2016 i 2015 roku przedstawiono w tabeli poniżej:

Grupa	Sektor	30.06.2016		30.06.2015	
		Ekspozycja bilansowa brutto (mln zł)	% udział całego portfela	Ekspozycja bilansowa brutto (mln zł)	% udział całego portfela
A	Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	91,8	0,6%	84,8	0,6%
B	Górnictwo i kopalnictwo	171,2	1,2%	275,6	2,0%
C	Przetwórstwo przemysłowe	3 892,2	27,3%	3 656,2	26,1%
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz i wodę	120,3	0,8%	163,8	1,2%
E	Dostawy wody, ścieki i odpady	107,5	0,8%	112,5	0,8%
F	Budownictwo*	1 036,2	7,3%	1 160,4	8,3%
G	Handel i naprawy	3 703,9	26,0%	3 663,0	26,1%
H	Transport i gosp. magazynowa	2 280,5	16,0%	2 007,7	14,3%
I	Hotele i restauracje	157,4	1,1%	91,9	0,6%
J	Informacja i komunikacja	472,1	3,3%	419,9	3,0%
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	70,3	0,5%	104,2	0,7%
L	Obsługa nieruchomości*	660,8	4,6%	805,3	5,7%
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	303,6	2,1%	324,9	2,3%
O	Administracja publiczna	344,9	2,4%	458,0	3,3%
P	Edukacja	47,4	0,3%	44,0	0,3%
Q	Opieka zdrowotna	160,2	1,1%	135,6	1,0%
R	Kultura, rekreacja i rozrywka	22,9	0,2%	23,6	0,2%
N+S	Usługi pozostałe	617,6	4,3%	496,5	3,5%
	Razem	14 260,7	100,0%	14 027,8	100,0%

(*) sektory „budownictwo” oraz „obsługa nieruchomości” zawierają m.in. finansowanie projektów developerskich

IV.3. Ryzyko rynkowe

Patrz Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Rozdział 5 „Zmiany w procesie zarządzania ryzykiem”

IV.4. Ryzyko płynności

Patrz Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Rozdział 5 „Zmiany w procesie zarządzania ryzykiem”

IV.5. Ryzyko operacyjne

Patrz Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Rozdział 5 „Zmiany w procesie zarządzania ryzykiem”

V. WAŻNE WYDARZENIA W OBSZARZE ŁADU KORPORACYJNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU

V.1. Zmiany w Zarządzie i decyzje Walnego Zgromadzenia

W dniu 31 marca 2016 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Millennium. W obradach uczestniczyło 178 Akcjonariuszy reprezentujących 78,14% udziału w kapitale zakładowym Banku: BCP (50,10% kapitału akcyjnego), Nationale-Nederlanden OFE (8.65% kapitału akcyjnego), Aviva OFE (6,49% kapitału akcyjnego). Zgodnie z zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) oraz propozycją Zarządu Banku, Walne Zgromadzenie postanowiło zatrzymać cały zysk wypracowany w roku 2015 w kapitale rezerwowym Banku.

W dniu 13 maja 2016 roku p. Michał Gajewski złożył rezygnację z tym dniem z pełnienia funkcji Członka Zarządu.

W dniu 6 czerwca 2016 roku Rada Nadzorcza powołała p. Wojciecha Rybaka na Członka Zarządu Banku. Pan Wojciech Rybak nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do Banku, nie jest współnikiem w spółce konkurencyjnej w stosunku do Banku, ani nie jest członkiem organu spółki kapitałowej konkurencyjnej wobec Banku oraz nie jest członkiem organu jakiegokolwiek innej osoby prawnej konkurencyjnej wobec Banku.

V.2. Bank Millennium w indeksie RESPECT

Bank Millennium pozostaje w składzie indeksu RESPECT WGPW - pierwszy indeks grupujący odpowiedzialne społecznie spółki w Regionie Europy centralnej i Wschodniej. Bank postrzega swój udział w indeksie RESPECT za potwierdzenie wysokich standardów utrzymywanych w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu i relacji inwestorskich.

V.3. Raport “Społeczna odpowiedzialność biznesu” zgodnie ze standardami GRI³

W marcu 2016, Bank opublikował dziesiątą edycję raportu “Odpowiedzialny Biznes 2015”. Raport ten jest dostępny w wersji drukowanej i elektronicznej, po polsku i po angielsku, pod adresem <http://raportcsr.bankmillennium.pl/2015/pl>. Zakres informacji przedstawionej w raporcie oraz jego struktura spełniają kryteria określone przez Global Reporting Initiative Sustainability Guidelines (GRI G4). Raport definiuje kluczowe aspekty wpływu Banku na trwały rozwój gospodarczy, społeczny czy w zakresie środowiska w odniesieniu do kluczowych grup interesariuszy: klientów, pracowników, akcjonariuszy, partnerów biznesowych, społeczeństwa i środowiska naturalnego.

³ GRI to międzynarodowa organizacja opracowująca standardy sprawozdawczości w zakresie odpowiedzialności społecznej i trwałego rozwoju. Wytyczne GRI stanowią uznany standard międzynarodowy dla sprawozdawczości w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu. www.globalreporting.org

VI. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU

VI.1. Prezentacja sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej Banku Millennium w sprawozdaniu finansowym

Zgodnie z najlepszą posiadaną wiedzą, skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2016 r. i dane porównywalne oraz skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2016 r. i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy. Niniejsze Półroczne Sprawozdanie Zarządu z Działalności Grupy Banku Millennium zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej (w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń).

VI.2. Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący przeglądu niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2016 r. oraz skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2016 r., został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego przeglądu, spełnili warunki niezbędne do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

PODPISY:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
25.07.2016	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu
25.07.2016	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu
25.07.2016	Wojciech Haase	Członek Zarządu
25.07.2016	Andrzej Gliński	Członek Zarządu
25.07.2016	Maria Jose Campos	Członek Zarządu
25.07.2016	Wojciech Rybak	Członek Zarządu